

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: *Υπουργό Εσωτερικών*

Θέμα: **«Εκκαθάριση εκλογικών καταλόγων»**

Σύμφωνα με δημοσίευμα των ηλεκτρονικού τύπου, το υπουργείο Εσωτερικών προχωρά σε άμεση εκκαθάριση των στοιχείων προκειμένου να εξάγονται πλέον ασφαλή συμπεράσματα ως προς την αποχή αφού μεταξύ άλλων 10.000 εγγεγραμμένοι εμφανίζονται να έχουν ηλικία ... 116 ετών!

Το υπουργείο Εσωτερικών, υπό την καθοδήγηση του αρμόδιου υπουργού Θεόδωρη Λιβάνιου, έχει αναγνωρίσει το πρόβλημα και προχωρεί τώρα σε συντονισμένες προσπάθειες για την εκκαθάριση και την ενημέρωση των εκλογικών καταλόγων. Η πρωτοβουλία αυτή είναι απολύτως αναγκαία, διότι οι σωστοί εκλογικοί καταλόγοι αποτελούν ζήτημα δημοκρατικής νομιμότητας και διασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφάνεια στις εκλογικές διαδικασίες. Σε αντίθετη περίπτωση, η διατήρηση ανακριβών καταλόγων μπορεί να οδηγήσει σε παρερμηνείες σχετικά με την αποχή και τα πολιτικά συμπεράσματα που εξάγονται από τις εκλογές, γεγονός που επηρεάζει τη στρατηγική των πολιτικών κομμάτων και την ανάλυση των εκλογικών αποτελεσμάτων από τους ειδικούς.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που έχουν προκύψει από την απογραφή του πληθυσμού, το εκλογικό σώμα στην Ελλάδα απαρτίζεται από 9.760.364 εγγεγραμμένους πολίτες, άνδρες και γυναίκες. Ωστόσο, μία από τις πιο σοβαρές ανησυχίες που προκύπτουν είναι η υπερεκτίμηση του αριθμού των ψηφοφόρων άνω των 80 ετών. Οι εγγραφές στους εκλογικούς καταλόγους δείχνουν έναν αριθμό ψηφοφόρων που είναι σαφέστατα πολύ μεγαλύτερος από τον πραγματικό.

Εκτός από τους υπερήλικες ψηφοφόρους, το ζήτημα περιπλέκεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι υπάρχουν περίπου 1.300 πολίτες που είναι διπλοεγγεγραμμένοι. Αυτό σημαίνει ότι αυτοί οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να ψηφίσουν σε δύο διαφορετικά εκλογικά τμήματα, γεγονός που αποτελεί παραβίαση των εκλογικών κανόνων και δημιουργεί αμφιβολίες για την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων στις εθνικές και αυτοδιοικητικές εκλογές καθώς επίσης και στις ευρωεκλογές.

Η δημιουργία αυτών των δυσλειτουργιών στους εκλογικούς καταλόγους δεν είναι ένα πρόσφατο φαινόμενο, αλλά το αποτέλεσμα πολυετούς αμέλειας και κακοδιαχείρισης των δημοτικών και κρατικών αρχών. Ένας από τους βασικούς λόγους για την κατάσταση αυτή, είναι η απουσία ενός ενιαίου πληροφοριακού συστήματος πριν από την εφαρμογή του «Μητρώου Πολιτών». Πριν την ψηφιοποίηση των δεδομένων, η διαχείριση των εκλογικών καταλόγων γινόταν χειροκίνητα, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα να μην διαγράφονται αυτόματα οι πολίτες που μεταδημοτεύονταν σε άλλες περιοχές. Πολλές φορές, οι υπάλληλοι στους δήμους δεν προχωρούσαν στη διαγραφή της παλαιάς εγγραφής του πολίτη από τον αρχικό του δήμο, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται δύο φορές στους καταλόγους.

Ένα άλλο ζήτημα που έχει προκαλέσει σημαντικά προβλήματα είναι η αλλαγή των στοιχείων των γυναικών που τέλεσαν γάμο πριν το 1983. Την εποχή εκείνη, οι γυναίκες που παντρεύονταν συχνά άλλαζαν το επώνυμό τους και μεταδημούσαν στον δήμο του συζύγου τους, χωρίς όμως να διαγράφεται η αρχική τους εγγραφή από τον δήμο όπου είχαν γεννηθεί ή από τη μερίδα του πατέρα τους. Αυτή η πρακτική, σε συνδυασμό με την απουσία ενός κεντρικού συστήματος διαχείρισης, καθιστούσε επίσης εξαιρετικά δύσκολο τον εντοπισμό των διπλοεγγεγραμμένων ψηφοφόρων, προκαλώντας σύγχυση στους καταλόγους.

Επιπλέον, υπάρχουν καταγγελίες ότι ορισμένοι δήμοι εσκεμμένα δεν προχωρούσαν στη διαγραφή των δημοτών τους, φοβούμενοι ότι η μείωση του αριθμού των εγγεγραμμένων πολιτών θα μπορούσε να οδηγήσει σε συγχώνευση του δήμου τους με άλλους, στο πλαίσιο των αυτοδιοικητικών προγραμμάτων όπως ο «Καποδίστριας» και ο «Καλλικράτης». Αυτές οι τακτικές είχαν ως αποτέλεσμα να επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο η κατάσταση στους εκλογικούς καταλόγους.

Τέλος, ένα ζήτημα που έχει προκύψει από τις διαφορετικές καταγραφές των προσωπικών στοιχείων των πολιτών είναι οι ασυμφωνίες στα ονόματα. Για παράδειγμα, ορισμένα ονόματα καταγράφονταν με δύο διαφορετικές μορφές (όπως «Γιάννης» και «Ιωάννης» ή «Γεώργιος» και «Γιώργος», «Αικατερίνη» και «Κατίνα» κ.ο.κ.), κάτι που οδήγησε σε διπλοεγγραφές στους καταλόγους. Παρόλο που σήμερα τα πληροφοριακά συστήματα διαθέτουν εργαλεία αναγνώρισης συνωνύμων, το πρόβλημα αυτό παραμένει σημαντικό και δεν έχει επιλυθεί πλήρως.

Το ελληνικό κράτος αναλαμβάνει δράση για την αντιμετώπιση του φαινομένου, θέτοντας σε εφαρμογή τον νόμο 5083/24. Σύμφωνα με τον συγκεκριμένο νόμο, οι διαγραφές εκλογέων θα πραγματοποιούνται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων που έχουν καθοριστεί για την επιστολική ψήφο στις ευρωεκλογές και τα δημοψηφίσματα. Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 29 προβλέπει ότι οι πολίτες που πληρούν μια σειρά από χαρακτηριστικά θα τεθούν προς διαγραφή από τους εκλογικούς καταλόγους.

Τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί ένας εκλογέας για να διαγραφεί είναι τα εξής:

- Η ημερομηνία γέννησής του να είναι πριν από την 1η Ιανουαρίου 1944.
- Να μην έχει υποβάλει ο ίδιος φορολογική δήλωση για τα οικονομικά έτη έως το τέλος του 2023, ούτε να εμφανίζεται ως εξαρτώμενο πρόσωπο σε άλλες φορολογικές δηλώσεις.
- Να μην λαμβάνει σύνταξη από το ελληνικό κράτος.
- Να μην έχει ελληνικό διαβατήριο σε ισχύ.
- Οι πολίτες που πληρούν αυτά τα κριτήρια θα τεθούν προς διαγραφή από τους εκλογικούς καταλόγους, εκτός εάν υποβάλουν αίτημα για μη διαγραφή μέσω των υπηρεσιών ΚΕΠ ή προξενίων, χρησιμοποιώντας τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες «myKEPLive» ή «myConsulLive». Εάν δεν υποβάλουν το αίτημα αυτό, οι εκλογείς θα διαγραφούν οριστικά την 1η Ιανουαρίου 2025. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι μόνο οι ενεργοί και καταγεγραμμένοι πολίτες θα συμμετέχουν στις μελλοντικές εκλογές.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Έχει ξεκινήσει η παραπάνω διαδικασία εκκαθάρισης των εκλογικών καταλόγων και αν ναι, πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί;
2. Θα διασφαλιστεί το αδιάβλητο και η ακεραιότητα της εκλογικής διαδικασίας ή θα έχουμε ξανά φαινόμενα με νεκρούς να ψηφίζουν και ζωντανούς να βρίσκονται σε δυο εκλογικά κέντρα ταυτόχρονα;

Ο ερωτών Βουλευτής

*Γεώργιος Μανούσος
Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών*